

UNIVERSITATEA DIN PITEȘTI
FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT
ȘCOALA DOCTORALĂ ÎN DOMENIUL
ȘTIINȚA SPORTULUI ȘI EDUCAȚIEI FIZICE

REZUMAT
TEZĂ DE DOCTORAT

CONTRIBUȚII ÎN EVALUAREA ȘI APRECIEREA
OBIECTIVĂ A ROLULUI SPORTULUI ÎN FORMAREA
IDENTITĂȚII LA ADOLESCENȚI

Oana Cristina STOICESCU

Conducător științific,

Prof.univ.dr. Niculina-Liliana MIHĂILESCU

Cuvinte cheie: *personalitate, identitate, imaginea de sine, adolescență, sport.*

Teza este structurată pe trei părți.

Partea I. *Fundamentarea teoretică și științifică a temei* abordează aspecte cu privire la: conceptul de *personalitate*; perspective de abordare a personalității: *perspectiva atomistă, perspectiva structurală, perspectiva sistemică, perspectiva psihosocială*. De asemenea, în această parte lucrarea abordează conceptul de *identitate*, sinele și identitatea, identitatea și imaginea de sine, teoriile stadiale ale identității, tipurile de identitate: identitatea atribuită, identitatea socială, identitatea personală, identitatea culturală și națională. Un alt concept asupra căruia se intervine este conceptul de *personalitate*. Astfel, sunt abordate procesele și

patternurile de dezvoltare în adolescență, dezvoltarea autonomiei și a identității în perioada de adolescență; dezvoltarea cognitivă și morală, precum și conștiința de sine la adolescenți. Totodată, a fost evidențiat rolul sportului în formarea personalității umane, deoarece sportul, prin caracterul său competitiv, alături de cel formativ și integrativ, este considerat un fenomen social datorită caracteristicilor și semnificațiilor sale specifice.

Partea a II-a a tezei de doctorat, *Cercetări Preliminare în Contextul Temei*, prezintă cercetarea preliminară realizată pe două planuri distincte: identificarea unor studii și cercetări realizate pe plan internațional și național, pentru a cunoaște atât rezultatele acestora, utile demersului nostru, cât și pentru a inventaria instrumentele, tehnicile de evaluare/măsurare și apreciere a unor dimensiuni ale identității; cunoașterea opiniei specialiștilor din diferite domenii, care lucrează cu adolescenții, în legătură cu rolul și importanța practicării sportului la vârsta adolescenței.

Premisele cercetării

Adolescența este perioada tuturor pericolelor, este vârsta asumării riscurilor. Viața adolescentului este pusă în pericol în plan fizic și mental, în urma unor acțiuni decise mai mult sau mai puțin conștient.

Adolescentul își va provoca frecvent soarta cu ocazia probelor pe care le dă sub privirea unui public (sporturi de mare risc) sau în activitățile cotidiene. De altfel, accidentele sunt prima cauză de mortalitate în rândul adolescenților, reprezentând 40% din totalul deceselor, iar predominanța masculină este netă, cu un raport de trei băieți la o fată.

Concomitent cu formarea unei identități, socializarea în domeniul sportiv contribuie la formarea și întărirea sinelui social, a stimei de sine. Acolo unde aspirațiile sunt foarte mari și rezultatele sunt sub așteptări, stima de sine este redusă, la fel și capacitatea de socializare și integrare socială. Atunci când aspirațiile sunt mai mici decât rata succesului, stima de sine este ridicată, iar performanțele sunt modeste.

Mijloc de formare a identității prin socializare, dar și de manifestare a acesteia, sportul este și spațiul unde putem descoperi fenomenul falsei identități. Este situația sportivilor care devin vedete “peste noapte” datorită performanțelor personale ori ale echipelor, care primesc o identitate în registru ideologic, sau a echipelor naționale fără jucători care să aparțină acelei naționalități.

Deoarece socializarea presupune învățare socială, există persoane și instituții care se ocupă de acest lucru și care poartă numele de *agenți ai socializării*, din care fac parte: familia, școala, organizațiile sportive, antrenorul, grupul de apartenență.

Scopul cercetării preliminare

Cercetarea preliminară constituie un element de legătură între fundamentarea științifică a temei și cercetarea-acțiune din etapa următoare, care vizează pe de o parte identificarea principalelor componente ale identității în perioada adolescenței și pe de altă parte realizarea unui inventar al instrumentelor/tehnicilor de evaluare/măsurare și apreciere a acestora.

Astfel, **scopul** cercetării preliminare îl reprezintă identificarea principalelor componente ale identității și a metodologiei de evaluare a acestora la vârsta adolescenței.

Ipotezele cercetării preliminare

Ipoteza 1: Studiul literaturii de specialitate circumscrise obiectivului de cercetare a componentelor identității și a particularităților psihice de vârstă ale adolescenței, pe plan național și internațional, facilitează identificarea celor mai relevante componente ale identității la adolescenți.

Ipoteza 2: Se poate elabora o metodologie de evaluare a dimensiunilor celor mai relevante componente ale identității la adolescenți prin cunoașterea, asimilarea și adaptarea unor instrumente și tehnici de cercetare/evaluare utilizate în studii și cercetări anterioare referitoare la identitate.

Ipoteza 3: Corelarea informațiilor privind instrumentele și tehnicile de investigare/evaluare a identității sau a componentelor acesteia cu rezultatele anchetei vizând opinia specialiștilor despre importanța și semnificația identității adolescentului în formarea și dezvoltarea lui ca ființă socială, precum și rolul sportului în formarea identității la adolescenți, poate reprezenta un principiu esențial în stabilirea tehnologiei obiective de investigare/evaluare a componentelor identității la adolescenți în cercetarea-acțiune.

Metode de cercetare

Studiul literaturii de specialitate. Scopul documentării, realizată prin studierea literaturii de specialitate, a fost de a delimita principalele concepte teoretice și metodologice circumscrise temei, de a oferi o imagine critică a stadiului actual de cunoaștere în domeniul psihologiei adolescentului, în general și de a inventaria instrumentele/tehnicile de evaluare/măsurare și apreciere a dimensiunilor identității

Metoda anchetei pe bază de chestionar. În cazul nostru, chestionarul a cuprins 8 întrebări adresate unui număr de 30 de specialiști care lucrează cu adolescenții în cadrul colegiilor naționale liceale din București. Chestionarul a cuprins 8 itemi în strânsă legătură cu problematica abordată în acest studiu. Astfel,

itemii chestionarului au vizat întrebări referitoare la; beneficiile sportului asupra ființei umane; adolescența și importanța practicării sportului; adolescența și rolul ei în formarea identității de sine; rolul sportului în formarea identității. Ca instrument de cercetare, acest chestionar și-a propus să investigheze opinia specialiștilor privind importanța și semnificația identității adolescentului în formarea și dezvoltarea lui ca ființă socială, precum și rolul și importanța sportului în formarea identității la adolescenți. Scopul anchetei de tip chestionar efectuate în cadrul cercetării preliminare este de a investiga opinia specialiștilor privind importanța și semnificația identității adolescentului în formarea și dezvoltarea lui ca ființă socială, precum și relevanța sportului în formarea identității la adolescenți.

Concluziile cercetării preliminare. Evaluarea calitativă a articolelor științifice publicate în jurnale de referință sau susținute la diferite conferințe internaționale, realizată pe baza procesului PICO, a evidențiat o serie întreagă de aspecte ce se constituie în concluzii ale acestei cercetări.

Sarcina psihosocială a dezvoltării identității eului este, în esență, una de integrare. Realizarea identității eului implică o sinteză a identificărilor din copilărie prin prisma individului, așa încât acesta să stabilească o relație mutuală cu societatea și să mențină un sentiment de continuitate cu sine însuși.

Cercetări anterioare au dovedit că adolescența târzie este asociată cu modificări de dezvoltare în formarea identității, care duc la diferențe individuale în statusurile identitare.

Conform rezultatelor studiilor științifice, adolescenții nepopulari în gimnaziu, dar care s-au implicat în activități și grupuri de prietenie în liceu, au fost capabili să recupereze, devenind siguri pe ei și reconstruindu-se ca “normali” în cadrul unui sistem social școlar în continuă schimbare.

Adolescenții cu o identitate de nivel înalt au obținut scoruri pozitive pentru identificarea sex-rolurilor, dezvoltarea personalității, ajustarea psihologică și conceptul de sine decât adolescenții cu o identitate de nivel scăzut.

Studiile științifice pe plan mondial indică o legătură complexă între vârstă, maturizarea fizică și dinamica relației mamă/fiică, ce contribuie la dezvoltarea unei imagini corporale pozitive la adolescentele aflate în perioada pubertății. Astfel, rezultatele studiilor la nivel național și internațional confirmă ipoteza 1 a cercetării, conform căreia *studiul literaturii de specialitate circumscrise obiectivului de cercetare a componentelor identității și a particularităților psihice de vârstă ale adolescenței, pe plan național și internațional, facilitează identificarea celor mai relevante componente ale identității la adolescenți.*

Utilizarea procedurii PICO a ușurat procesul identificării principalelor metodologii de evaluare a identității în studiile analizate. Acest aspect confirmă

ipoteza 2 a cercetării, conform căreia *se poate elabora o metodologie de evaluare a dimensiunilor celor mai relevante componente ale identității la adolescenți, prin cunoașterea, asimilarea și adaptarea unor instrumente și tehnici de cercetare/evaluare utilizate în studii și cercetări referitoare la identitate.*

Ancheta prin chestionar adresat specialiștilor a evidențiat că practicarea sportului în rândul populației, indiferent de categoria de vârstă, constituie o formă de educație pentru sănătate. Din răspunsurile acestora se poate concluziona că peste 60% dintre respondenți acordă o importanță deosebită adolescenței ca perioadă optimă de practicarea sportului. Totodată, majoritatea respondenților (peste 70%) implicați în educarea adolescenților consideră că aceasta este o etapă importantă în formarea identității, a imaginii de sine a adolescentului.

Referitor la identitatea de sine ca pilon principal al personalității, rezultatele au evidențiat că 60% dintre specialiștii cuprinși în studiu consideră că identitatea de sine este un pilon cu o importanță foarte mare în structura personalității; sportul poate juca rolul de factor în modelarea comportamentală a adolescentului; peste 70% dintre participanții la studiu sunt de părere că există diferențe în formarea identității între adolescenții care practică sporturi colective și cei care practică sporturi individuale.

Partea a III-a a tezei - Studiu Comparativ Privind Evaluarea și Aprecierea Obiectivă a Rolului Sportului în Formarea Identității la Adolescenți prezintă contribuțiile personale cu privire la implicațiile sportului în formarea identității în rândul adolescenților.

Scopul cercetării acțiune

În contextul celor de mai sus, **scopul** acestei cercetări este de a analiza dimensiunile identității adolescenților care practică un sport de performanță și a celor care nu practică sport, pe baza unor instrumente/tehnici de evaluare/măsurare și apreciere obiective.

Ipotezele cercetării

Ipoteza cercetării nr. 1: Există diferențe semnificative în ceea ce privește caracteristicile de personalitate și preocupările exprimate între adolescenții care practică sporturi de performanță și cei care nu practică niciun sport.

Ipoteza cercetării nr. 2: Există diferențe semnificative în ceea ce privește caracteristicile de personalitate și preocupările exprimate între adolescenții care practică sporturi de echipă și cei care practică sporturi individuale.

Ipoteza cercetării nr. 3: Există diferențe semnificative în ceea ce privește caracteristicile de personalitate și preocupările exprimate între adolescenții care practică un sport, în funcție de genul acestora.

Ipoteza cercetării nr. 4: Există diferențe semnificative în ceea ce privește caracteristicile de personalitate și preocupările exprimate între adolescenții care nu practică sport de performanță și cei care practică, în funcție de genul acestora.

Metodele de cercetare utilizate

Metoda anchetei pe bază de chestionar - Cu toate că am identificat o serie de instrumente/ tehnici de evaluare/ măsurare și apreciere a nivelului dimensiunilor identității în cercetările anterioare, pentru cercetarea noastră am achiziționat un instrument obiectiv de evaluare/măsurare și apreciere, care nu a mai fost utilizat în România în direcția temei tezei de doctorat, chestionarul Millon Adolescent Clinical Inventory (*MACI*, Inventarul Clinic Millon pentru Adolescenți).

Metode statistico-matematice de prelucrare a datelor

Pentru a testa ipotezele statistice și a vedea dacă există diferențe inter-grupe între scorurile medii obținute de adolescenți și scorurile medii obținute de adolescente, pentru fiecare scală MACI s-a calculat testul *t* pentru eșantioane independente.

Subiecții cercetării

În cadrul studiului au fost evaluați 100 de adolescenți cu vârsta medie de 17,10 ani (+/-0.4), care nu practică sport, și 100 de adolescenți sportivi cu o medie de vârstă de 17,3 ani (+/-1.2).

Rezultate

Aspecte comune și diferențe în dimensiunile identității la sportivii care practică sporturi individuale și cei care practică sporturi de echipă

În urma analizei datelor, se pot remarca unele aspecte comune și diferențiale în ceea ce privește personalitatea adolescenților care practică sportul. Astfel, s-au evidențiat diferențe semnificative între scorurile medii realizate de sportivii care practică sporturi individuale și cei care practică sporturi de echipă pentru următoarele scale din profilul *Patternuri de personalitate: 1: Introvertit, 2B: Trist, 3: Supus, 4: Dramatic, 8A: Opoziționist, 8B: Auto-devalorizare, 9: Tendințe borderline*. Aceste aspecte ne determină să afirmăm că adolescenții care practică sporturi individuale se exteriorizează mult mai mult, sunt mai vorbăreți și plini de emoții, nemanifestând stări de descurajare. Totodată, scorul BR mai mare realizat pentru scala 3: *Supus* sugerează că aceștia sunt mai sentimentali, mult mai amabili și mai buni comparativ cu adolescenții care practică sporturi de echipă.

De asemenea, analiza datelor a relevat faptul că adolescenții care au declarat că practică sporturi individuale sunt mai comunicativi, fermecători și expresivi din

punct de vedere emoțional; sunt mai puțin disprețuitori sau pasivi-agresivi față de cei din jur, apreciază în mod constant eforturile celor care îi sprijină și îi ajută, neprezentând disfuncții la nivelul personalității și nemanifestând stări patologice ale trăsăturilor și caracteristicilor de personalitate.

Referitor la profilul *Preocupări exprimate*, analiza datelor a evidențiat diferențe semnificative între adolescenții care au declarat că practică sporturi individuale și cei care practică sporturi de echipă. Astfel, scorurile mult mai mici realizate în sporturile individuale pentru scala *Identitate difuză* ne determină să afirmăm că acești adolescenți știu exact cine sunt și ce vor, sunt mult mai siguri de identitatea lor, față de adolescenții din sporturile de echipă, și par să fie mult mai siguri în legătură cu planurile de viitor și cu ceea ce ar dori să devină. De asemenea, sunt mult mai satisfăcuți în privința imaginii de sine, regăsind numeroase aspecte de admirat vizavi de propria persoană, dar manifestând ușoare nemulțumiri în legătură cu nivelul de atractivitate fizică și socială, fiind de părere că gândurile și sentimentele de natură sexuală sunt surse de confuzie și dezamăgire. Totodată, manifestă dezgust și nemulțumire cu privire la faptul că au fost subiectul unor abuzuri de natură verbală, fizică sau sexuală din partea celor din jur, comparativ cu adolescenții care practică sporturile de echipă.

Concluzii ale cercetării acțiune

Practicarea sportului poate fi un factor semnificativ în dezvoltarea identității, a stimei de sine și a competențelor la adolescenți. Mai mult, deoarece sportul este atât de important pentru tineri, locul în care se desfășoară acesta reprezintă un mediu în care ei petrec un anumit timp în mod voluntar. Deși mulți cercetători afirmă că participarea la activitățile sportive facilitează dezvoltarea pozitivă a adolescenților, totuși sportul nu este ceva magic. Simpla prezență pe terenul de joc sau în curtea școlii nu contribuie la dezvoltare. Experiența practicării sportului este cea care facilitează dezvoltarea adolescentului. Cert este că diferite abilități de viață pot fi învățate prin participarea la activități sportive. Acestea pot include stabilirea de obiective, comunicarea eficientă, rezolvarea de probleme, gestionarea unui conflict, managementul emoțiilor, furnizarea și primirea de feedback, acceptarea interdependenței, aprecierea diferențelor, managementul timpului și al stresului.

Unul dintre avantajele folosirii exemplelor sportive pentru a sublinia importanța atingerii obiectivelor este legat și de faptul că obiectivele în sport sunt tangibile, au termene- limită și sunt ușor de măsurat, ceea ce îl ajută pe adolescent să își dea seama de valoarea stabilirii acestora și de reușita în stabilirea și atingerea lor.

Dacă practicanții unui sport se concentrează doar pe visurile și obiectivele propuse, consecințele pot fi negative. În adolescență, implicarea excesivă în sport

poate crea probleme legate de supraantrenament, ceea ce poate conduce la accidentări. Deoarece tinerii se implică din ce în ce mai mult în astfel de activități, câteodată apare și surmenajul, mai ales când părinții și antrenorii îi solicită să exerseze tot mai mult.

Adolescența reprezintă pasul cel mare al adaptării sociale, când necesitățile interioare și presiunile externe îl determină pe tânăr să adopte o strategie de viață, să reflecteze mai adânc asupra propriei persoane și a lumii înconjurătoare (Golu, 1993, p. 25). În acest context, sportul s-a dovedit o alternativă la formarea identității persoanelor incluse în această categorie de vârstă.

Cercetarea demonstrează că a practica sau nu un sport în perioada adolescenței are efecte deosebite asupra personalității adolescentului. Rezultatele au arătat legătura puternică dintre practicarea sportului și formarea trăsăturilor de personalitate. Astfel, s-a putut constata că adolescenții nesportivi sunt mai introvertiți, indiferenți, distanți și nesociabili, comparativ cu adolescenții care practică sportul. Totodată, aceștia din urmă sunt mult mai sensibili în relațiile cu cei din jur, mai comunicativi și fermecători, adoptând un comportament adecvat în societate, fără să afișeze o atitudine rebelă, generatoare de conflicte cu părinții sau cu școala. Prin practicarea sportului, adolescenții tind să își gestioneze mult mai bine emoțiile, simțindu-se siguri de sentimentele pe care le trăiesc. Totodată, rezultatele cercetării acțiune au evidențiat că, spre deosebire de adolescenții nesportivi, adolescenții activi din punct de vedere fizic manifestă un nivel mult mai scăzut al disfuncțiilor personalității, fără a manifesta instabilitate afectivă marcantă sau ostilitate, ori acțiuni cu efecte auto-distructive asupra propriei persoane.

Deși scorurile obținute atât de adolescenții sportivi cât și de cei nesportivi pentru scalele *Patternuri de personalitate* nu ridică probleme speciale, totuși utilizarea Millon Adolescent Clinical Inventory (MACI, Inventarul Clinic Millon pentru Adolescenți) a evidențiat că există unele diferențe între aceștia. Cercetarea demonstrează că a practica sau nu un sport în perioada adolescenței are efecte deosebite asupra personalității adolescentului. Rezultatele au arătat legătura puternică dintre practicarea sportului și formarea trăsăturilor de personalitate. Astfel, s-a putut constata că adolescenții nesportivi sunt mai introvertiți, indiferenți, distanți și nesociabili, comparativ cu adolescenții care practică sportul. Totodată, aceștia din urmă sunt mult mai sensibili în relațiile cu cei din jur, mai comunicativi și fermecători, adoptând un comportament adecvat în societate, fără să afișeze o atitudine rebelă, generatoare de conflicte cu părinții sau cu școala. Prin practicarea sportului, adolescenții tind să își gestioneze mult mai bine emoțiile, simțindu-se siguri de sentimentele pe care le trăiesc. Spre deosebire de adolescenții nesportivi, adolescenții activi din punct de vedere fizic manifestă un nivel mult mai

scăzut al disfuncțiilor personalității, fără a manifesta instabilitate afectivă marcantă sau ostilitate, ori acțiuni cu efecte auto-distructive asupra propriei persoane.

Astfel, rezultatele obținute în urma cercetării acțiune ne permit să dăm un răspuns pozitiv la cea de a doua întrebare din debutul cercetării. Utilizarea unui instrument de evaluare și apreciere a dimensiunilor identității poate pune în evidență diferențe între adolescenții care practică un sport și cei care nu practică niciun sport. În contextul celor prezentate, **se confirm ipoteza 1** conform căreia “Există diferențe semnificative în ceea ce privește caracteristicile de personalitate, preocupările exprimate și sindroamele clinice între adolescenții care practică sporturi de performanță și cei care nu practică niciun sport”.

Constatările sunt valabile și pentru profilul *Preocupări exprimate*. Analiza datelor a evidențiat diferențe semnificative între adolescenții sportivi și cei nesportivi. Scorurile mai mari realizate de adolescenții nesportivi demonstrează că nep practicarea unui sport în perioada adolescenței poate avea efecte negative asupra unor aspecte ale vieții. Astfel, cercetarea evidențiază că adolescenții care nu practică sport sunt nesiguri de identitatea lor, fiind mult mai confuzi cu privire la cine sunt și ce își doresc. Datele ne determină să susținem faptul că practicarea sportului în timpul adolescenței poate conduce la formarea pozitivă a identității și a stimei de sine. În acest context, stima de sine crește în cazul adolescenților sportivi, pentru care sprijinul familiei și climatul pozitiv în care aceștia se dezvoltă reprezintă principalii factori în formarea identității. Concret, rezultatele ne permit să afirmăm faptul că, cu cât adolescenții sportivi devin mai comunicativi prin practicarea sportului, mai fermecători și expresivi din punct de vedere emoțional, cu atât aceștia sunt mai încrezători în abilitățile lor. Din acest motiv, este indicat ca părinții să îi încurajeze să practice sportul, deoarece acesta le poate asigura un stil de viață mai sănătos și o stare de bine.

Este de remarcat faptul că practicarea sportului în adolescență, în rândul eșantionului supus cercetării, a demonstrat că acesta are influențe semnificative asupra capacității de dezaprobare corporală, adolescenții sportivi fiind mult mai mulțumiți de modul în care s-au dezvoltat din punct de vedere fizic, manifestând astfel mult mai multă atractivitate fizică și socială, comparativ cu cei care nu practică sportul.

Totodată, se remarcă faptul că, prin sport, adolescentul poate să își controleze gândurile și sentimentele de natură sexuală, deoarece a te considera ființă sexuală, a-ți accepta impulsurile sexuale și a lega atașamente romantice sau sexuale - toate acestea fac parte din găsirea identității sexuale. În acest context, rezultatele studiului evidențiază valențele pozitive ale practicării sportului asupra capacității de conștientizare sexuală - aspect important al formării identității și imaginii de sine a adolescentului.

Așa cum susțin specialiștii, în adolescență, vârsta devine un aliat puternic. Adolescenții petrec mai mult timp cu cei de-o seamă și mai puțin cu familia. Cercetarea a evidențiat că valorile fundamentale ale adolescenților sportivi rămân mult mai apropiate de cele ale părinților și familiei, comparativ cu cele ale adolescenților nesportivi, care au afirmat că au trăit relații de tensiune cu membrii familiei. Astfel, se justifică argumentul conform căruia "sportul dezvoltă comunicarea și noi strategii de relaționare".

Referitor la adolescenții care practică sporturi individuale, MACI a demonstrat că aceștia sunt mult mai încrezători în forțele proprii și prezintă o perspectivă mult mai veselă și optimistă cu privire la viață.

Toate aceste aspecte confirmă **confirmă ipoteza 2 a cercetării**, conform căreia "Există diferențe semnificative în ceea ce privește caracteristicile de personalitate și preocupările exprimate între adolescenții care practică sporturi de echipă și cei care practică sporturi individuale".

Pentru a avea o imagine mult mai exactă a ceea ce reprezintă practicarea sportului în adolescență, aducem în atenție faptul că cercetarea a evidențiat că sportivele dau dovadă de mai mult respect, sunt mai vesele și comunicative, comparativ cu sportivii, aceștia din urmă realizând un scor mediu mai mare comparativ cu sportivele. Conform MACI, adolescenții sportivi sunt predispuși la a manifesta disfuncții mai severe la nivelul personalității, sunt mai capricioși și impulsivi, manifestând mult mai pregnant teama de adandon, comparativ cu adolescentele sportive. Totodată, MACI a evidențiat că sportivii nu manifestă o atitudine rebelă, care să genereze conflict cu părinții, cu școala sau alte autorități, aceștia fiind mai interiorizați și lipsiți de emoții, mai triști și melancolici, mai sensibili și amabili în relațiile cu cei din jur, decât sportivele, dar că acestea sunt mai timide, dorindu-și relații mai apropiate cu cei din jur, spre deosebire de băieți. Sportivele tind să fie mai serioase și eficiente, trăindu-și viața într-o manieră mult mai controlată și planificată, comparativ cu sportivii.

Un alt spect important care diferențiază adolescenții în funcție de genul acestora este acela că sportivii de gen masculin tind să fie mai confuzi cu privire la cine sunt și ceea ce își doresc; ei sunt mult mai nesiguri de identitatea lor și nu par să fie preocupați de planurile de viitor sau de viață, neștiind astfel ce și-ar dori să devină.

Aceste diferențe de gen pe care inventarul MACI le pune în evidență duc la **confirmarea ipotezei cercetării 3** conform căreia "Există diferențe semnificative în ceea ce privește caracteristicile de personalitate și preocupările exprimate între adolescenții care practică un sport, în funcție de genul acestora".

Prin intermediul inventarului MACI s-a arăt în mod convingător că există unele diferențe între adolescenții sportivi și nesportivi în funcție de genul acestora.

Astfel, s-a evidențiat că subiecții de gen feminin care nu practică niciun sport au obținut scoruri medii mai mari pentru scalele *Introvertit; Inhibat; Trist; Egoist; Opoziționist; Auto-devalorizare*, comparativ cu adolescentele sportive. Prin această cercetarea se remarcă faptul că adolescenții sportivi de gen masculin, au obținut scoruri mai mari doar pentru scalele *Introvertit; Inhibat; Supus și Conformist*. În urma analizei datelor putem afirma că adolescenții sportivi sunt mai sensibili și timizi în raport cu cei din jur, fiind mult mai serioși, eficienți și plini de respect, față de cei care nu practică sportul. Totodată, aceștia sunt conștienți de reguli, facând numai ceea ce se cuvine; manifestând control asupra emoțiilor, preferând să își trăiască viața într-un mod ordonat și bine planificat.

La nivelul *Preocupărilor exprimate*, s-a constatat că adolescenți nesportivi au realizat scoruri mult mai mari pentru scalele *A_Identitate difuză; E_Insecuritate în raport cu covârșnicii; F_Lipsa interesului social; G_Neînțelegeri în familie; H=Abuz în copilărie*. În urma celor prezentate, putem argumenta că nep practicarea sportului poate determina manifestări importante asupra identității adolescentului. S-a demonstrat că adolescenții nesportivi, indiferent de gen, sunt mult mai confuzi cu privire la ceea ce sunt și la ceea ce doresc; sunt nesiguri de identitatea lor și tind să nu fie preocupați în legătură cu planurile de viitor sau valorile de viață. Aceștia manifestă neînțelegeri cu cei din familie, trăind relații mult mai tensionate și pline de conflicte cu membrii familiei. Tot în urma analizei datelor, MACI a evidențiat că adolescenții nesportivi, indiferent de gen, sunt mai expuși abuzurilor de natură verbală sau sexuală din partea celor din jur. Datele prezentate **confirmă ipoteza cercetării 4**, conform căreia "Există diferențe semnificative în ceea ce privește caracteristicile de personalitate și preocupările exprimate între adolescenții care nu practică sport de performanță și cei care practică, în funcție de genul acestora".